

A személyes adataid és az adatvédelem – Miről is van szó?

Először is: mi az a személyes adat?

Személyes adatnak számít alapvetően **minden olyan információ, amely alapján valakit azonosítani lehet.** Ilyen például:

- a teljes neved,
- a születési dátumod,
- az e-mail címed,
- a telefonszámod, vagy
- az otthoni címed.

A személyes adat **nem csak írott információ** lehet. Ide tartozhat az is:

- ahogyan kinézel vagy ahogyan beszélsz,
- a rólad készült fényképek és videók, amelyeket online megosztasz, vagy
- a hangodról készült felvétel.

Személyes adat lehet az is, ami az érdeklődési körödről árulkodik, például:

- mit keresel az interneten,
- mely bejegyzésekre kattintasz a közösségi média felületeken,
- milyen tartalmakat nézel meg gyakran.

Vannak olyan személyes adatok is, amelyek gyűjtéséről nem feltétlenül tudsz. Például:

- egy bevásárlóközpontban a biztonsági kamera rögzítheti a képedet, vagy
- amikor nyilvános Wi-Fi hálózatra csatlakozol (például egy kávézóban), bizonyos adatok gyűjtésre kerülhetnek a telefonodról.

Mi az adatvédelem?

Az adatvédelem azokra a **szabályokra** vonatkozik, amelyeket a szervezeteknek be kell tartaniuk, amikor személyes adatokat kezelnek, valamint azokra a **jogokra**, amelyek megilletnek téged, amikor megosztod a személyes adataidat. A szervezeteknek szigorú szabályokat kell követniük akkor is, amikor:

- adatokat gyűjtenek,
- adatokat tárolnak,
- adatokat továbbítanak másoknak, vagy
- adatokat törölnek.

Jogod van a személyes adataidról másolatot kérni vagy kérheted bizonyos adatok törlését.

Ezeket a szabályokat és jogokat nevezzük **adatvédelemnek**, amik a való életben és az online térben is érvényesek.

**A gyermekeket, fiatalokat ugyanazok a jogok illetik meg,
mint a felnőtteket.**

Miért fontos tudnod a személyes adatokról és az adatvédelemről?

Az Általános Adatvédelmi Rendelet (röviden: **GDPR**) egy európai uniós jogszabály, amely 2018. május 25-én lépett hatályba.

A GDPR olyan adatvédelmi szabályok és jogok összessége, amelyek az Európai Unió minden országában nagyobb beleszólást biztosítanak az embereknek abba, hogy mi történik a személyes adataikkal.

A GDPR hangsúlyozza, hogy a gyermekek személyes adatait különösen védeni kell, mert a gyermekek nem mindig mérlik fel a személyes adatok megosztásának kockázatait és gyakran nem ismerik az adatvédelemmel kapcsolatos jogukat.

Kik gyűjtenek rólad személyes adatokat?

Sok szervezet gyűjt rólad személyes adatokat a mindennapi életben, például az iskolád, a sportegyesület, ahova jársz és a háziorvosod vagy az egészségügyi ellátók.

Ezek a szervezetek különböző adatokat kezelnek rólad, például a tanulmányi eredményeidet, versenyeredményeket, egészségügyi adatokat, a betegségeiddel kapcsolatos adatokat.

A személyes adataidat weboldalak, közösségi oldalak és alkalmazások is gyűjtik. Sőt, a legtöbb adatgyűjtés online történik, például:

- amikor közösségi média felületeket, alkalmazásokat használasz, információkat, fényképeket, videókat osztasz meg magadról,
- amikor útvonaltervező alkalmazást használasz, megosztod a tartózkodási helyedet és azt, hogy hová mész, vagy
- amikor reklámokra kattintasz, űrlapokat töltesz ki vagy online játszol, mind a személyes adatok megosztásával jár.

Naponta rengeteg személyes adatot osztunk meg, ezért az adatvédelem mindannyiunk számára fontos. Biztosítja, hogy az adatokat gyűjtő szervezetek biztonságosan kezeljék, jogszerűen és tisztességesen használják fel az adatokat.

Hogyan használják a szervezetek a személyes adataidat?

A **szervezetek** különböző célokra használják fel a személyes adatokat. Például:

- az iskolád az adataid segítségével szervezi az oktatást, rögzíti az eredményeidet, tartja a kapcsolatot veled és a szüleiddel,
- a kórház az egészségügyi ellátásod dokumentálására használja az adataidat,
- a sportegyesület az edzésekről, mérkőzésekről tájékoztat, vagy baleset esetén, kapcsolatba lép a szüleiddel.

Az online szolgáltatók az adataidat arra is használhatják, hogy személyre szabják a weboldalukat vagy alkalmazásukat, olyan tartalmakat ajánljanak, amelyek feltételezhetően érdekelnek. Például:

- egy streaming szolgáltatás megjegyzi, hol tartasz egy sorozatban,
- hasonló műsorokat ajánl a korábbi megtekintéseid alapján.

Ki segít, ha problémád vagy kérdésed van a személyes adataiddal kapcsolatban?

Ha úgy érzed, hogy a személyes adataiddal kapcsolatban valami nem világos, vagy nem érzed magad biztonságban, nem vagy egyedül – van, akihez segítségért fordulhatsz.

Az iskolában és más szervezeteknél is van egy szakember, akit **adatvédelmi tisztviselőnek** hívnak. Ő olyan, mint az adataid „testőre”: arra figyel, hogy a szervezetek szabályosan és tisztességesen kezeljék például a nevedet, képeidet, tanulmányi adataidat vagy más személyes információkat.

Ha kérdésed van, vagy úgy érzed, hogy valami nincs rendben az adataiddal kapcsolatban az iskolában, nyugodtan írhatasz neki az adatvedelem.dbtk@kk.gov.hu e-mail címen. Ha nem vagy még 18 éves, fontos, hogy a szüleid segítségét is kérd, és velük együtt forduljatok hozzá.

Létezik egy országos hatóság is, a **Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság** (röviden: Hatóság). A Hatóság feladata az, hogy figyeljen arra, hogy mindenki – a gyermekek is – megismerhesse és érvényesíthesse az adatvédelmi jogait.

A Hatóság figyel arra, hogy a szervezetek betartsák az adatvédelmi szabályokat, és segít akkor is, ha valakinek problémája van az adatai kezelésével.

Ha szeretnél többet megtudni az adatvédelemről, vagy kérdésed van, felkeresheted a Hatóság weboldalát: <https://naih.hu/>

A Hatóság külön gyerekeknek szóló tájékoztatót is készített, ahol érthetően elmagyarázzák, hogyan élhetsz a jogaiddal: <https://www.naih.hu/gyermekjogok-gyermekeknek/hogyan-is-elhetsz-jogaiddal-a-gyakorlatban-mire-figyelj-oda>

Jegyezd meg!

- Az adataid fontosak.
- Kérdezni nem ciki, sőt!
- Van, aki segít.
- A jogaid téged is megilletnek.
- Szólj a szüleidnek, ha bizonytalan vagy.